
TALRIJKE VONDSTEN VAN AFWIJKENDE *TELLINA FABULA*
(GMELIN, 1791) IN 1990 TE KOKSIJDE EN OOSTDUINKERKE.

M.-Th. VANHAELEN

Tijdens de jaarvergadering van 17-II-90 maakte R. BILLIAU me er attent op dat er in het diagram met alle mogelijke bestrepingvormen bij *Tellina fabula* (VANHAELEN, 1989) een fout zat. Bij nader toezicht bleek al gauw dat ik, in mijn ijver om nette diagrammetjes te tekenen, zomaar een mogelijkheid over het hoofd had gezien. In de op de volgende bladzijde afgebeelde verbeterde versie ziet men dat er in R doorsnede L nu ook een deelverzameling voorkomt met "gelijktijdig partieel rechts- en partieel linksgestreep-ten". Het toeval wil dat ik, enkele maanden nadien, op 14-IV-90 te Oostduinkerke 2 doubletjes vind waarvan de rechterklep partieel gestreept is, type II in VANHAELEN (1989), maar waarvan bovendien de linkerklep enkele streepjes vertoont (zie fig. 2). Daarmee is dan meteen het bestaan van deze mogelijkheid aangetoond.

In 1990 werden vanaf de lente weer regelmatig *Tellina*'s met partieel gestreepte rechterklep gevonden te Koksijde en Oostduinkerke. Naast de types I, II, III en VII (VANHAELEN, 1989) trof ik nu ook 2 ex. van een nieuw type VIII aan (zie fig. 1).

Op 1-IV-90 zat er tussen 135 verzamelde doubletjes één schelpje waarvan de rechterklep normaal en de linkerklep partieel gestreept is (zie fig. 3). Deze afwijking had ik niet meer aange- troffen sinds 25-IX-83 (VANHAELEN, 1988). Het bleef ditmaal niet bij één vondst. Na zes maanden zoeken en aandachtig controleren heb ik 48 soortgelijke doubletjes kunnen isoleren uit een totaal van 4611 individuen. Sommige exemplaren hebben slechts enkele streepjes op de linkerklep; één ex. bezit slechts twee korte zigzagstreepjes bij de onderrand. Wat opvalt bij deze afwijking is, dat meestal de rechterklep een fijne, regelmatige evenwijdige be- streping bezit, terwijl de linkerklep onregelmatig verlopende lijn- tjes vertoont (zie ook VANHAELEN, 1989). Tijdens ditzelfde half- jaar, van maart tot september '90, werden tussen de 4611 ex. nog enkele extra mooie vondsten gedaan. Ik beeld ze hier af op fig. 4-8. Bij het doubletje op fig. 8 is de rechterklep fijn regelma-

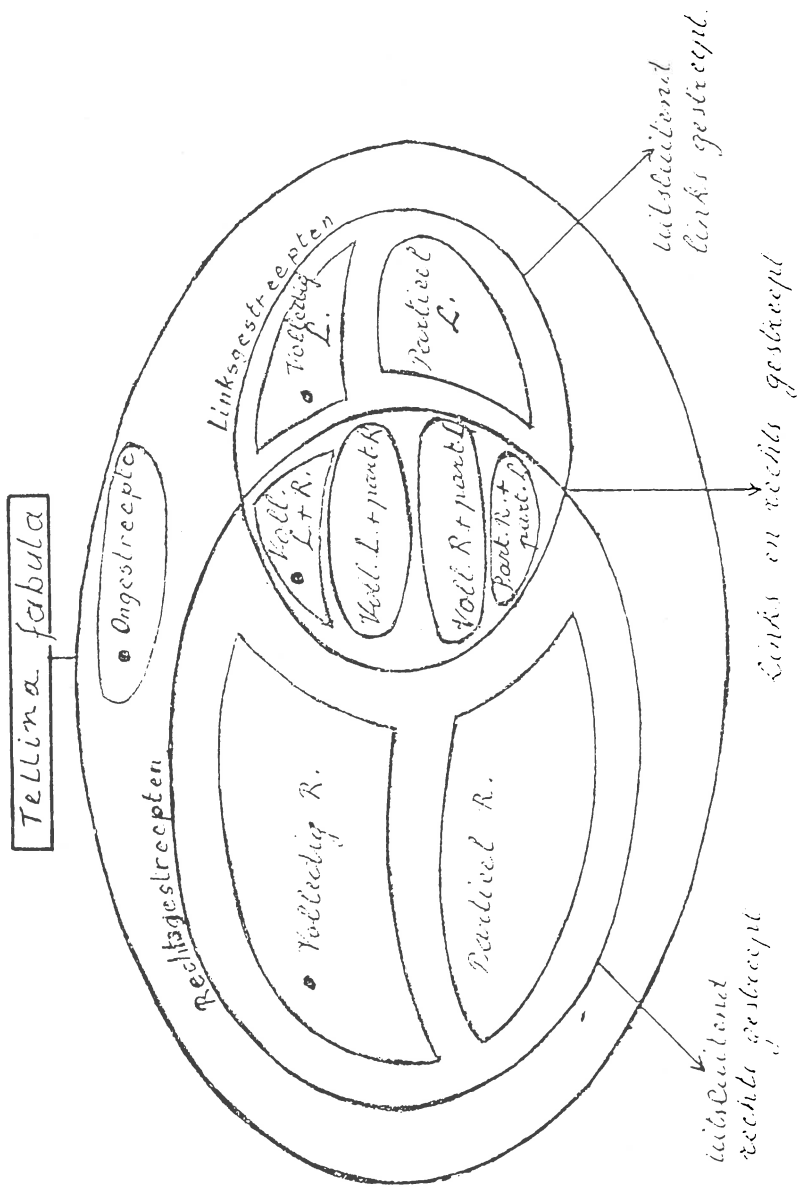

Diagram van de mogelijke bestreping bij *Tellina fabula*.

Rechterklep partieel gestreept

Type VIII

Fig. 1

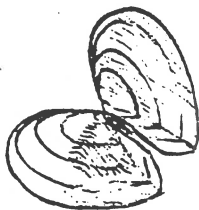
14-4-90 Oostduinkerke

rechter - en linkerlep
partieel gestreept.

Fig. 2

1-4-90 Koksijde (Schipgat)

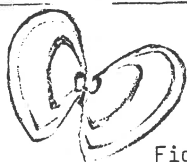

rechterklep normaal en linker-
klep partieel gestreept.

Fig. 3

8-4-1990 Oostduinkerke

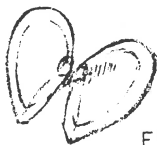
-62-

ongestreept

Fig. 4

16-4-90 Koksijde (Schipgat)

bijna ongestreept

Fig. 5

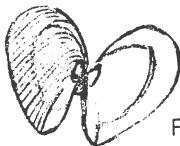
12-5-90 Oostduinkerke

bijna ongestreept

Fig. 6

11-4-90 Oostduinkerke

linksgestreept

Fig. 7

15-8-90 Koksijde

volledig links- en-
rechtsgestreept

Fig. 8

WR	DA	N	LE	n ₁					n ₂	n ₃	n ₄	n ₅	n ₆
				I	II	III	VII	VIII					
-	19/3	15			2								
-	31/3	329		4	7	2	1						
-	1/4	135	X		2		1				1		
N	7/4	260	10	4	12						3		
NW	8/4	534		7	7				1		6		
ZW	9/4	412		6	10		1				4		
ZW	10/4	355		5	6	1					3		
ZW	11/4	278		6	3							1	
ZW	14/4	309	10	2	6		1				5		2
ZW	16/4	323	14	4	5	5							
w	18/4	320	+20	3	5		1				3		
NW	19/4	122		5	1						4		
N	21/4	165	+20	1	2	2					6		
ZW	12/5	266		2	6	3					4		
NW	19/5	71		1							2		
w	20/5	274			1	3					2		
N	25/5	82		4	1								
NO	27/5	6									1		
N	9/6	20											
NW	10/6	70				1							
ZW	2/7	95		4	3						4		
ZW	11/7	41											
w	12/7	10					1						
-	14/7	73		2	3								
ZW	15/8	2								1			
-	1/9	44		4	1			2					
		4611		64	83	17	6	2	1	1	48	1	2

Tabel 1: Tellina fabula verzameld te Koksijde-Oostduinkerke in de periode begin maart 1990 - begin september 1990.

Legende:

- WR= windrichting, DA= datum, N= totaal aantal verzamelde ex., LE= levende ex.
n₁= aantal ex. van de verschillende types met bestreping enkel op de rechterklep,
n₂= aantal volledig ongestreepte doubletten,
n₃= aantal volledig gestreepte doubletten,
n₄= aantal ex. met normale bestreping op de rechterklep en een partiële bestreping op de linkerklep,
n₅= aantal ex. die volledig, en enkel, links gestreept zijn,
n₆= aantal ex. met partiële bestreping op de linker- en rechterklep.

tig evenwijdig bestreept en de linkerklep wat grover en onregelmatiger bestreept. Het enkel linksgestreepte doubletje (fig. 7) daarentegen is regelmatig bestreept.

Alle vondsten van 7. *fabula* vanaf 1-III-90 tot 1-IX-90 gebeurden tussen 't Schipgat (Koksijde) en Groenendijk (Oostduinkerke tot de grens met Nieuwpoort), d.i. ± 4 km kustlijn. Gelukkig liep de aanvoer van de Rechtsgestreepte Platschelp hier vanaf begin 1991 zeer sterk terug, zodat ik even op adem kon komen en ook andere strandwaarnemingen kon doen!

Wie even terugblijkt op het diagram merkt dat er nog twee mogelijkheden van bestreping niet ontdekt werden, nl.:

- een doublet waarvan alleen de linkerklep partieel gestreept is
- een doublet dat volledig links- en partieel rechtsgestreept is.

Misschien worden die ook nog eens gevonden!

Literatuur.

VANHAELLEN, M.-Th., 1988. "Linksgestreepte" platschelpen, Fabulina fabula (GMELIN, 1791).- De Strandvlo, 8(2): 113-115.

VANHAELLEN, M.-Th., 1989. Een ongestreepte Fabulina fabula (GMELIN, 1791) en vele exemplaren met gedeeltelijk gestreepte rechterklep te Koksijde-Oostduinkerke.- De Strandvlo, 9(3): 67-72.

Lindegaarde, 3
1830 Machelen